

Produkt: Stränders jordart och eroderbarhet

Förändringsförteckning

Här listas förändringar i produkten eller produktbeskrivningen.

Produktversion infördes först i samband med tillhandahållande enligt EU-kommissionens förordning om värdefulla dataset (Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/138 från 21 december 2022).

Ändringsförteckning

Dokumentversion	Produktversion	Fastställt datum	Förändring
1.0			Ursprunglig version
2.0	1.0	2024-06-09	Tillhandahållande enligt EU-kommissionens förordning om värdefulla dataset. Nya öppna licensvillkor, distribution som bulknedladdning (GeoPackage) och direktåtkomst (OGC API – Features), symbolisering för ArcGIS Pro och QGIS. Förändringar i datastruktur kan förekomma.

Kort information om produkten

Datamängden ger information om jordartstyp samt jordartens eroderbarhet längs stränder.

Produkten bygger på en omklassning längs stränder av grundlagret datamängden Jordarter 1:25 000 – 1:100 000 till sju förenklade jordartsklasser och fyra eroderbarhetsklasser.

Produkten redovisar förhållandena vid karteringstillfället. Byggnation och markarbeten kan ha ändrat strandens egenskaper. Kartan bör därför tolkas med stor försiktighet inom tätorter

Licens	CC0 1.0 universell
Koordinatsystem (lagring)	SWEREF99TM (EPSG:3006)

Tillhandahållande

Produkten tillhandahålls dels genom nedladdning av förpacketerade filer (bulknedladdning), dels genom direktåtkomst via standardiserade API-er framtagna av Open Geospatial Consortium (OGC).

Bulknedladdning	
Format	OGC GeoPackage
URL	https://resource.sgu.se/data/oppnadata/strandens-jordart-eroderbarhet/strandens-jordart-eroderbarhet.zip

Direktåtkomst OGC API - Features	
Format	GeoJSON
URL	https://api.sgu.se/oppnadata/strandens-jordart-eroderbarhet/ogc/features/v1

Leveransens innehåll

Filer som medföljer leveransen

Filnamn	Filformat	Innehåll
strandens_jordart_eroderbarhet.gpkg	OGC GeoPackage	stränder (linjer) täckningskarta (polygoner)
strandens_jordart_eroderbarhet.lyrx	ArcGIS Pro Layer Definition file	Grupplager med symbolisering för användning i ArcGIS Pro
strandens_jordart_eroderbarhet.qlr	QGIS Layer definition file	Grupplager med symbolisering för användning i QGIS
strandens-jordart-eroderbarhet-beskrivning.pdf	PDF	Produktbeskrivning

Tillkomsthistorik

Produkten bygger på en omklassning längs stränder av grundlagret (JG2) i datamängden Jordarter 1:25 000 – 1:100 000 till sju förenklade jordartsklasser och fyra eroderbarhetsklasser. Omklassningen redovisas i avsnittet omklassningsprinciper.

Strandlinjen utgörs av jordartskartans strandlinjer och kan avvika geometriskt från aktuella data från Lantmäteriet.

Begreppet eroderbarhet avser endast jordens materialegenskap såsom jordpartiklarnas tyngd och sammanhållande krafter. Faktorer som vattnets strömhastighet, vågpåverkan och morfologi, vilka är avgörande för erosionsprocessen, beaktas inte.

Underhåll

Informationen uppdateras när datamängden Jordarter 1:25 000 – 1:100 000 tillförs ny information.

Datakvalitet

Noggrannheten i områdesavgränsningarna är de samma som i datamängden *Jordarter 1:25 000-1:100 000* över respektive områden: ca 25 – 50 m i områden kartlagda med detaljerad metod (karttyp 2 och 3) och ca 50 -100 m i övriga områden (karttyp 4 och 5). Karttyperna beskrivs översiktligt i lagret *Täckningsområde med information om karttyp*.

Felklassningar kan förekomma.

Produkten redovisar förhållandena vid karteringstillfället. Byggnation och markarbeten kan ha ändrat strandens egenskaper. Kartan bör därför tolkas med stor försiktighet inom tätorter.

Vid en högvattensituation kan vattenytan nå jordarter med annan eroderbarhet än vad som framgår av denna produkt.

Symbolisering

Grupplager: Stränders jordart och eroderbarhet

Lagerstruktur	Kopplas till	Kommentar
Stränders jordart och eroderbarhet		Grupplager
Stränders jordart	strander	Symboliseringsattribut j_enkel
Stränders eroderbarhet	strander	Symboliseringsattribut erod
Täckningsområde med information om karttyp	tackningsomrade	Symboliseringsattribut karttyp

Referenser

Läs mer om datamängden som använts för framtagandet av informationen här:

<https://resource.sgu.se/dokument/produkter/jordarter-25-100000-beskrivning.pdf>

Ingående tabeller

Stränder

Strandlinjer från Jordarter 1:25 000 - 1:100 000 med omklassning till en enkel jordartsindelning och eroderbarhet.

Tabellnamn: strander

Kolumnnamn	Beskrivning av innehåll	Värdeförråd
j_enkel	Kod för förenklad jordartsklass	Jordart, enkel
j_enkel_tx	Textbeskrivning för förenklad jordartsklass	
erod	Kod för eroderbarhetsklass	Eroderbarhet
erod_tx	Textbeskrivning för eroderbarhetsklass	
jg2	Kod för jordart	Jordart grundlager (jg2)
jg2_tx	Textbeskrivning för jordart	
kartering	Områdesindelning i datakälla vid SGU	
karttyp	Klassificering baserad på insamlingsmetodik, presentationsskala och höjdunderlag	Karteringsmetod (karttyp)
vatten_area	Arealen i kvadratmeter på den vattenpolygon som strandlinjen har genererats ifrån	
objectid	Unik identifierare för geometriobjekt (ej beständigt)	
geom_length	Geometrins längd i meter	
geom	Geometri	

Täckningsområde med information om karttyp

Innehåller täckningskarta indelad per karteringsområde. Täckningskartan visar produktens utsträckning och indelning vid leveranstillfället.

Tabellnamn: tackningskarta

Kolumnnamn	Beskrivning av innehåll	Värdeförråd
kartering	Områdesindelning i datakälla vid SGU	
karttyp	Klassificering baserad på insamlingsmetodik, presentationsskala och höjdunderlag	Karteringsmetod (karttyp)
insamling	Kortfattad beskrivning av insamlingsmetodik	
rek_skala	Rekommenderad presentationsskala	
und_hojd	Beskrivning huruvida detaljerad digital höjdmodell använts	
avslut_ar	År då insamling av data avslutats	
rev_datum	Datum då revidering av insamlade data genomförts	
objectid	Unik identifierare för geometriobjekt (ej beständigt)	
geom_area	Geometrins area i kvadratmeter	
geom_length	Geometrins längd i meter	
geom	Geometri	

Ingående värdeförråd

Värdeförråd: Jordart, enkel

j_enkel_tx	j_enkel
Torv	75
Lera--silt	86
Sand--grus	87
Sten--block	92
Morän	100
Fyllning	200
Berg	888

Värdeförråd: Eroderbarhet

erod_tx	erod
Ingen eller mycket låg eroderbarhet	1
Låg eroderbarhet	2
Viss eroderbarhet	3
Potentiellt hög eroderbarhet	4
Ej bedömd eroderbarhet	-1

Värdeförråd: Karteringsmetod (karttyp)

karttyp_tx	karttyp
Fältkartläggning med detaljerad digital höjdmodell som underlag, 1:25 000	2
Flygbildstolkning med detaljerad digital höjdmodell som underlag, samt fältkontroller huvudsakligen längs vägnätet, 1:50 000	3
Fältkartläggning, 1:50 000	4
Flygbildstolkning, samt fältkontroller huvudsakligen längs vägnätet, 1:100 000	5

Värdeförråd: Jordart grundlager (jg2)

jg2_tx	jg2
Mossetorv	1
Svåmsediment, sand	10
Morän	100
Moränlera	101
Flygsand	13
Gyttjeler (eller lergyttja)	16
Postglacial lera	17
Postglacial finlera	19
Kalktuff	1950
Fyllning	200
Sand	21
Postglacial grovlera	22
Bleke och kalkgyttja	2306
Slamströms sediment, ler--block	2368
Flytjord eller skredjord	2372
Postglacial silt	24
Finsand	26
Postglacial finsand	28
Postglacial sand	31
Fyllning, rödfyr	322
Svålsediment, grus	33
Klapper	34
Skaljord	36
Silt	39
Glacial lera	40
Glacial finlera	43
Glacial grovlera	44
Glacial silt	48
Kärrtorv	5
Isålvssediment	50

Isälvssediment, sten--block	51
Isälvssediment, sand	55
Isälvssediment, grus	57
Gyttja	6
Svämsediment, grus	62
Blockmark	66
Torv	75
Postglacial grovsilt-finsand	79
Talus (rasmassor)	81
Oklassat område, tidvis under vatten	8114
Torv, tidvis under vatten	8175
Lera--silt, tidvis under vatten	8186
Vittringsjord	82
Fanerozoisk diabas	823
Rösberg	849
Lera	85
Sedimentärt berg	850
Lera--silt	86
Sand--grus	87
Älvsediment, grovsilt--finsand	8802
Älvsediment, grus	8803
Älvsediment	8804
Älvsediment, ler--silt	8806
Älvsediment, sand	8809
Älvsediment sten--block	8814
Berg	888
Urberg	890
Vittringsjord, ler--silt	8919
Svämsediment 9 Svämsediment, ler--silt	8937
Vittringsjord, sand--grus	8950
Svämsediment, ler--silt	9
Oklassat område	90
Svämsediment, grovsilt--finsand	9010
Glacial grovsilt--finsand	9060
Vatten	91
Morän omväxlande med sorterade sediment	9147
Glaciär	9191
Sten--block	92
Morän, sand	9299
Grusig morän	93

Morän, sten--block	9336
Sandig morän	95
Sandig-siltig morän	97
Moränlera eller lerig morän	9792
Lerig morän	9794
Morängrovlara	98
Moränfinlera	99
Skålla av sedimentärt berg	9950
Skålla av sandsten	9960

Omklassningsprinciper

Grundlaget (JG2) i datamängden Jordarter 1:25 000 – 1:100 000 ger en heltäckande bild av jordarternas utbredning i eller nära markytan. Lagret avser den jordartstyp som normalt kan förväntas på karteringsdjup, dvs. ca 0,5 m under markytan, och som bedöms ha en mäktighet väl överstigande 0,5 meter. Dessutom redovisas i detta lager områden där berggrunden går i dagen eller endast täcks av tunna eller osammanhängande jordlager.

Grundlaget är längs stränder omklassat till 7 förenklade jordartsklasser och 4 eroderbarhetsklasser.

Omklassningstabell till förenklade jordarts- och eroderbarhetsklasser

jg2	jg2_tx	j_enkel	j_enkel_tx	erod	erod_tx
1	Mossetorv	75	Torv	3	Viss eroderbarhet
5	Kärrtorv	75	Torv	3	Viss eroderbarhet
6	Gyttja	75	Torv	4	Potentiellt hög eroderbarhet
9	Svämsediment, ler--silt	86	Lera--silt	4	Potentiellt hög eroderbarhet
10	Svämsediment, sand	87	Sand--grus	4	Potentiellt hög eroderbarhet
13	Flygsand	87	Sand--grus	4	Potentiellt hög eroderbarhet
14	Oklassad jordart	90	Oklassat område	-1	Ej bedömd eroderbarhet
16	Gyttjelera (eller leryttja)	86	Lera--silt	3	Viss eroderbarhet
17	Postglacial lera	86	Lera--silt	3	Viss eroderbarhet
19	Postglacial finlera	86	Lera--silt	3	Viss eroderbarhet
21	Sand	87	Sand--grus	4	Potentiellt hög eroderbarhet
22	Postglacial grovlara	86	Lera--silt	3	Viss eroderbarhet
24	Postglacial silt	86	Lera--silt	4	Potentiellt hög eroderbarhet
26	Finsand	87	Sand--grus	4	Potentiellt hög eroderbarhet
28	Postglacial finsand	87	Sand--grus	4	Potentiellt hög eroderbarhet
31	Postglacial sand	87	Sand--grus	4	Potentiellt hög eroderbarhet
33	Svallsediment, grus	87	Sand--grus	3	Viss eroderbarhet
34	Klapper	87	Sand--grus	2	Låg eroderbarhet
36	Skaljord	87	Sand--grus	4	Potentiellt hög eroderbarhet
39	Silt	86	Lera--silt	4	Potentiellt hög eroderbarhet
40	Glacial lera	86	Lera--silt	3	Viss eroderbarhet
43	Glacial finlera	86	Lera--silt	3	Viss eroderbarhet
44	Glacial grovlara	86	Lera--silt	3	Viss eroderbarhet
48	Glacial silt	86	Lera--silt	4	Potentiellt hög eroderbarhet
50	Isälvssediment	87	Sand--grus	4	Potentiellt hög eroderbarhet

51	Isälvssediment, sten--block	92	Sten--block	3	Viss eroderbarhet
55	Isälvssediment, sand	87	Sand--grus	4	Potentiellt hög eroderbarhet
57	Isälvssediment, grus	87	Sand--grus	3	Viss eroderbarhet
62	Svämsediment, grus	87	Sand--grus	3	Viss eroderbarhet
66	Blockmark	92	Sten--block	1	Ingen eller mycket låg eroderbarhet
75	Torv	75	Torv	3	Viss eroderbarhet
79	Postglacial grovsilt-finsand	87	Sand--grus	4	Potentiellt hög eroderbarhet
81	Talus (rasmassor)	92	Sten--block	1	Ingen eller mycket låg eroderbarhet
82	Vittringsjord	100	Morän	3	Viss eroderbarhet
84	Postglacial sand--grus	87	Sand--grus	4	Potentiellt hög eroderbarhet
85	Lera	86	Lera--silt	3	Viss eroderbarhet
86	Lera--silt	86	Lera--silt	4	Potentiellt hög eroderbarhet
87	Sand--grus	87	Sand--grus	4	Potentiellt hög eroderbarhet
89	Svallsediment, grus--block	92	Sten--block	3	Viss eroderbarhet
90	Oklassat område	100	Morän	-1	Ej bedömd eroderbarhet
91	Vatten	91	Vatten	-1	Ej bedömd eroderbarhet
92	Sten--block	92	Sten--block	2	Låg eroderbarhet
93	Grusig morän	100	Morän	2	Låg eroderbarhet
95	Sandig morän	100	Morän	2	Låg eroderbarhet
97	Sandig-siltig morän	100	Morän	2	Låg eroderbarhet
98	Morängrovlera	100	Morän	3	Viss eroderbarhet
99	Moränfinlera	100	Morän	3	Viss eroderbarhet
100	Morän	100	Morän	2	Låg eroderbarhet
101	Moränlera	100	Morän	3	Viss eroderbarhet
200	Fyllning	200	Fyllning	2	Låg eroderbarhet
322	Fyllning, rödfyr	200	Fyllning	3	Viss eroderbarhet
823	Fanerozoisk diabas	888	Berg	1	Ingen eller mycket låg eroderbarhet
849	Rösberg	888	Berg	1	Ingen eller mycket låg eroderbarhet
850	Sedimentärt berg	888	Berg	1	Ingen eller mycket låg eroderbarhet
888	Berg	888	Berg	1	Ingen eller mycket låg eroderbarhet
890	Urberg	888	Berg	1	Ingen eller mycket låg eroderbarhet
1950	Kalktuff	75	Torv	-1	Ej bedömd eroderbarhet
2306	Bleke och kalkgyttja	75	Torv	4	Potentiellt hög eroderbarhet
2368	Slamströmssediment, ler--block	100	Morän	2	Låg eroderbarhet
2372	Flytjord eller skredjord	100	Morän	2	Låg eroderbarhet
8114	Oklassat område, tidvis under vatten	75	Torv	3	Viss eroderbarhet
8175	Torv, tidvis under vatten	75	Torv	3	Viss eroderbarhet
8186	Lera--silt, tidvis under vatten	86	Lera--silt	4	Potentiellt hög eroderbarhet
8802	Älvsediment, grovsilt--finsand	86	Lera--silt	4	Potentiellt hög eroderbarhet
8803	Älvsediment, grus	87	Sand--grus	3	Viss eroderbarhet
8804	Älvsediment	87	Sand--grus	4	Potentiellt hög eroderbarhet
8806	Älvsediment, ler--silt	86	Lera--silt	4	Potentiellt hög eroderbarhet
8809	Älvsediment, sand	87	Sand--grus	4	Potentiellt hög eroderbarhet
8814	Älvsediment sten--block	92	Sten--block	2	Låg eroderbarhet
8919	Vittringsjord, ler--silt	86	Lera--silt	3	Viss eroderbarhet
8937	Svämsediment	86	Lera--silt	4	Potentiellt hög eroderbarhet
8950	Vittringsjord, sand--grus	87	Sand--grus	3	Viss eroderbarhet
9010	Svämsediment, grovsilt--finsand	86	Lera--silt	4	Potentiellt hög eroderbarhet
9060	Glacial grovsilt--finsand	86	Lera--silt	4	Potentiellt hög eroderbarhet

9147	Morän omväxlande med sorterade sediment	100	Morän	3	Viss eroderbarhet
9191	Glaciär	90	Oklassat område	-1	Ej bedömd eroderbarhet
9299	Morän, sand	100	Morän	2	Låg eroderbarhet
9336	Morän, sten--block	100	Morän	2	Låg eroderbarhet
9792	Moränlera eller lerig morän	100	Morän	3	Viss eroderbarhet
9794	Lerig morän	100	Morän	2	Låg eroderbarhet
9800	Morän eller vittringsjord	100	Morän	2	Låg eroderbarhet
9950	Skålla av sedimentärt berg	888	Berg	1	Ingen eller mycket låg eroderbarhet
9960	Skålla av sandsten	888	Berg	1	Ingen eller mycket låg eroderbarhet